

51354804: MAJOR: SOCIAL AND ADMINISTRATIVE PHARMACY

KEYWORDS: THAI TRADITIONAL MEDICINE/ PARESIS/PARALYSIS /MODEL

TEERAYA NIYOMSIL: DEVELOPMENT OF PARESIS /PARALYSIS TREATMENT AND REHABILITATION MODEL USING THAI TRADITIONAL MEDICINE IN COMMUNITY HOSPITALS. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. NATTIYA KAPOL, Ph.D. AND ASST. PROF. PAGAMAS MAITREEMIT, Ph.D. 160 pp.

The paresis/ paralysis treatment and rehabilitation with Thai traditional medicine integrated with conventional medicine help patients receive effective treatment physically and mentally, albeit the unclear development of Thai traditional medicine. The objectives of this study focused on the development of paresis/ paralysis treatment and rehabilitation model using Thai traditional medicine in community hospitals which include 3 phases as 1) the study of situation in Thai Traditional medicine services in public health facilities 2) the development of a paresis/ paralysis Treatment and Rehabilitation Model using Thai Traditional Medicine in Community Hospitals 3) the implementation and evaluation of the model which that studies 302 patients, consisting of 202 patients in the intervention group from Kongkraitas hospitals receiving Thai traditional and western medicine treatment and 100 patients in the control group from Bandanlanhoi hospital receiving western medicine treatment only for 12weeks.

The study revealed that the paresis/ paralysis treatment and rehabilitation model using TTM integrated with conventional medicines in community hospitals consisted of 3 channels – patients come to community hospital, health promotion hospital and home health care visit. Patients who can perform all, most and some daily routines, were treated with TTM using Thai massage, herbal steam, herbal foment, herbal medicines such as capsaicin gel, gel of *Zingiber cassumunar* Roxb., integrated with conventional medicine in community hospital or health promotion hospital. Paresis/ paralysis patients who cannot or can barely perform daily routines were treated with TTM using Thai massage and herbal medicines integrated with conventional medicine by home health care with the team of health professions including physician, TTM officer, physical therapist and nurse. The paresis/ paralysis patients from both intervention and control groups were able to perform daily routines and had better quality of life, with p-value of 0.05 after 12 weeks. In addition, Thai traditional and western medicine treatment and rehabilitation provided satisfactory results physically and mentally.

Program of Social and Administrative Pharmacy

Graduate school, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2013

Thesis Advisor's signature 1.....2.....

51354804: สาขาวิชาเภสัชศาสตร์สังคมและการบริหาร

คำสำคัญ: การแพทย์แผนไทย / โรคอัมพฤกษ์อัมพาต / รูปแบบ

ชรียา นิยมศิลป์: การพัฒนารูปแบบการให้บริการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยโรคอัมพฤกษ์ / อัมพาตด้วยการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลชุมชน. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ญ.ศ.ดร.ณัฐฉิญา กำพล และ ญ.ศ.ดร.ศกามาศ ไมตรีมิตร. 160 หน้า.

การรักษาและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยโรคอัมพฤกษ์/อัมพาตด้วยการแพทย์แผนไทยผสมผสานเข้ากับการแพทย์แผนปัจจุบันจะช่วยให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมทั้งร่างกายและจิตใจประกอบกับการพัฒนางานแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐยังไม่มีรูปแบบการให้บริการแพทย์แผนไทยที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้จึงมุ่งพัฒนารูปแบบการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยโรคอัมพฤกษ์/อัมพาตด้วยการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลชุมชน การศึกษาแบ่งเป็น 3 ระยะคือ 1) การศึกษาสถานการณ์การให้บริการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ 2) การพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในการให้บริการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยโรคอัมพฤกษ์/อัมพาตด้วยการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลชุมชน 3) การนำรูปแบบการให้บริการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยโรคอัมพฤกษ์/อัมพาตด้วยการแพทย์แผนไทยไปประยุกต์ใช้และประเมินผล โดยศึกษาในผู้ป่วยโรคอัมพฤกษ์/อัมพาตจำนวน 302 คน แบ่งเป็นผู้ป่วยกลุ่มทดลองในโรงพยาบาลกองโกรลาจจำนวน 202 คน ซึ่งได้รับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยผสมผสานกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และผู้ป่วยกลุ่มควบคุมในโรงพยาบาลบ้านด่านลานหอยจำนวน 100 คน ซึ่งได้รับการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบันเพียงอย่างเดียว ติดตามผลหลังวิจัย 12 สัปดาห์

จากการศึกษาได้รูปแบบในการรักษาผู้ป่วยโรคอัมพฤกษ์/อัมพาตประกอบด้วย 3 ช่องทาง คือ การรักษาที่โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และการดูแลที่บ้าน ผู้ป่วยจะได้รับการรักษาด้วยการใช้ยาแผนปัจจุบัน และกายภาพบำบัด โดยผู้ป่วยที่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้จะเพิ่มการนวดไทย การอบไอน้ำสมุนไพร การประคบสมุนไพร และยาสมุนไพร ได้แก่ เจลพริก และเจลไพลในโรงพยาบาลชุมชน หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำหรับผู้ป่วยที่ไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้หรือปฏิบัติได้น้อยจะเพิ่มการนวดไทย และสมุนไพร การนวดไทย ที่บ้านของผู้ป่วยด้วยทีมบุคลากร คือ แพทย์ เจ้าหน้าที่แพทย์แผนไทย นักกายภาพบำบัด พยาบาล โดยพบว่าเมื่อผู้ป่วยโรคอัมพฤกษ์/อัมพาตได้รับการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยผสมผสานเข้ากับการแพทย์แผนปัจจุบันที่โรงพยาบาล หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และการออกเยี่ยมบ้านหลังวิจัย 12 สัปดาห์ ผู้ป่วยมีความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นอกจากนี้การใช้การแพทย์แผนไทยผสมผสานในการรักษาผู้ป่วยร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันจะช่วยให้การรักษาครอบคลุมทั้งด้านร่างกายและจิตใจอีกด้วย

สาขาวิชาเภสัชศาสตร์สังคมและการบริหาร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to thank the Thai Government, the Graduate School at Silpakorn University and the Thai Traditional Medicine wisdom funding through the project of researchers' capability development in Thai Traditional and Alternative Medicine system for providing monetary support to complete this thesis.

More importantly, I would like to extend my sincere appreciation to the following individuals and their contribution from the beginning to the completion of this Thesis as Doctor Sanguanchai Janesirisakule, Director of Nongphai Hospital, for the opportunity to pursue Doctoral program, Assistant Professor Nattiya Kapol as a major advisor and Assistant Professor Pagamas Maitreemit as co-advisor for their knowledge, advice, and encouragement during my doctoral study program, Chief of thesis defend committee Associate Professor Rapeepun Chalongsuk, Assistant Professor Police Lieutenant Colonel Noppadol Tongnopnua, and Assistant Professor Surasit Lochid-amnuay for comprehensive recommendations, Instructors, staff and friends at the Department of Community Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Silpakorn University, Neurologists, Internal medicine doctors, rehabilitation doctors, nurse leaders, nurses, pharmacist leaders, pharmacists, Thai Traditional Medicine leaders, Thai Traditional Medicine officers, physiotherapists at Bangkrathum Hospital in Phitsanulok, Kudchum Hospital in Yasothon, Chaophraya Abhaibhubejhr Hospital in Prachin Buri, and Songkhla Hospital in Songkhla, Kongkrailas Hospital in Sukhothai, Bandanlanhoi Hospital in Sukhothai, Sukhothai Hospital in Sukhothai, Naresuan University Hospital in Phitsanulok, Chiangrai Prachanukroh Hospital in Chiangrai, Nakhonpathom Hospital in Nakhonpathom, Rajburi Hospital in Rajburi.

Last, but not least, I am truly grateful to have had tremendous support, advice and encouragement from my father, mother and husband throughout the entire study program.